

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Wijziging GR GBLT (zienswijze)</i>		Reg. Nr.	Z/22/049099-201749
		Afdeling	Financiën, Inkoop en Recht
Portefeuillehouder	K.H. Odink	Opsteller	Flentge, Fred
Datum DB - vergadering	6 september 2022		fredflentge@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	20 september 2022		+31648415811

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. kennis te nemen van de achtergrondnotitie, handvest en het ontwerp van de gewijzigde regeling GR GBLT en
2. geen zienswijze in te dienen.

SAMENVATTING

Het algemeen bestuur van GBLT heeft een gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) opgesteld. De voorstellen voor het aanpassen van de GR GBLT zijn het resultaat van een intensief proces om de governance toekomstbestendig te maken. Met name voor die situatie dat het aantal deelnemende gemeenten zo is gegroeid dat zij de waterschappen in theorie zouden kunnen overvleugelen bij het nemen van belangrijke beslissingen. Zo'n situatie moet worden voorkomen. Aan de andere kant is het gewenst dat de gemeenten, mocht hun aantal inderdaad groeien, meer positie in het dagelijks bestuur van GBLT kunnen krijgen.

Er worden diverse wijzigingen voorgesteld:

- Het AB GBLT kan besluiten om het DB GBLT uit te breiden met één lid, afkomstig uit de kring van gemeenten, waarbij het DB GBLT daarnaast een portefeuillevreiding kan vaststellen die recht doet aan de onderscheiden belangen. Het wordt aan het AB GBLT overgelaten om te beoordelen wanneer er van deze mogelijkheid gebruik moet worden gemaakt.
- Wanneer het DB GBLT, de voorzitter niet inbegrepen, uit drie leden bestaat, heeft, indien de stemmen staken, de voorzitter een doorslaggevende stem.
- Er kan gebruik worden gemaakt van één type dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor een potentiële nieuwe deelnemer.
- De zienswijze procedure voor de bijdrageverordening in stand te houden.
- Zwaarwegende besluiten over de wijze van samenwerken kunnen met deze voorstellen nog steeds alleen met unanimitieit onder de deelnemers worden genomen. Daarmee is en blijft het beginsel van gelijkwaardigheid en "one person one vote" geborgd.
- Besluitvorming in het AB blijft plaatsvinden op basis van consensus: mocht het toch op een stemming aankomen, dan is voortaan een meerderheid van $\frac{3}{4}$ vereist. Voor het wijzigen van die onderdelen van de GR GBLT die met meerderheid onder de deelnemers kunnen worden genomen, verzwaren we de eis eveneens tot $\frac{3}{4}$. Datzelfde geldt voor het wijzigen van de financiële verdeelsleutels.
- Met het beginsel van $\frac{3}{4}$ meerderheid wordt er een beveiliging ingebouwd voor twee theoretisch mogelijke situaties: een blokkade door een enkele deelnemer en een gemeentelijke blokvorming die de waterschappen overvleugelt. Om die reden wordt voorgesteld de governance tijdig te evalueren, voordat het aantal deelnemende gemeenten zodanig is gegroeid dat zij een $\frac{3}{4}$ meerderheid hebben.

Het voorstel tot wijziging van de regeling wordt eerst voor zienswijze aan de deelnemers voorgelegd. In het najaar volgt het traject rond de definitieve vaststelling. Het AB wordt voorgesteld om geen zienswijze namens WDODelta in te dienen.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het AB te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling GBLT en het AB in de gelegenheid te stellen tegen de voorgestelde wijzigingen een zienswijze in te dienen. Dit staat niet in de huidige gemeenschappelijke regeling van GBLT maar is, ten gevolge van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), per 1 juli 2022 wettelijk verplicht.

KADER

Het voorstel voor het aanpassen van de GR van GBLT is het resultaat van een intensief proces, dat het bestuur van GBLT ruim een jaar geleden startte om de governance toekomstbestendig te maken. Met name voor die situatie dat het aantal deelnemende gemeenten zo is gegroeid dat zij de waterschappen in theorie zouden kunnen overvleugelen bij het nemen van belangrijke beslissingen. Zo'n situatie moet worden voorkomen. Aan de andere kant is het gewenst dat de gemeenten, mocht hun aantal inderdaad groeien, meer positie in het DB van GBLT kunnen krijgen.

Tijdens het voorbereidende proces bleek er veel consensus onder de leden van de speciale bestuurlijke werkgroep, bestaande uit leden van het AB GBLT, maar ook onder de secretaris-directeuren en hoofden middelen. Met de huidige voorstellen bereiken we dan ook het goede evenwicht van onderlinge solidariteit, uiteenlopende belangen en bedrijfsmatige efficiency.

Het AB van GBLT heeft besloten om de herziening van de Wgr niet mee te nemen in dit proces. Deze Wgr-herziening herijkt de democratische positie van de gemeenteraden en algemene besturen, en vraagt de komende twee jaren veel tijd voor de goede afwegingen door de besturen van de GBLT-deelnemers.

ARGUMENTEN

Op welke punten wordt een wijziging voorgesteld:

(NB. waar AB en DB worden genoemd, dan betreft dat het AB en DB van GBLT)

1. Besluitvorming door het AB – artikel 11

Het AB besluit op basis van "one person, one vote" en consensus. Ontbreekt die consensus onverhoopt, dan besluit het AB op basis van $\frac{3}{4}$ meerderheid.

Deze wijziging moet voorkomen dat één deelnemer de besluitvorming in theorie kan blokkeren, een zogenaamde patstelling en ter voorkoming van een eventuele overvleugeling van de waterschappen door de gemeenten die een blok gaan vormen.

2. De Dienstverleningsovereenkomst (DVO) – artikel 14a

De bevoegdheid om een DVO aan te gaan komt te liggen bij het AB. Het AB besluit op basis van $\frac{3}{4}$ meerderheid en op basis van een Handvest potentiële deelnemers (bijgaande conceptversie wordt ook voor eventuele zienswijze aan u voorgelegd).

Bij een DVO kunnen veel bestuurlijke, financiële, bedrijfsmatige, juridische en fiscale belangen gemoeid zijn. Het Handvest reikt het bestuur en deelnemers een afwegingskader aan voor de vraag of, en onder welke condities gewerkt kan worden met een DVO. Daarom wordt het oordeel bij het AB gelegd, als hoogste orgaan van het GBLT en waarin iedere deelnemer vertegenwoordigd is.

3. De omvang van het DB – artikel 15 & 16

Het AB krijgt de mogelijkheid het aantal DB-leden uit te breiden van drie tot vier leden (inclusief de voorzitter). De voorzitter blijft afkomstig uit de kring van de waterschappen.

De leden van het dagelijks bestuur hebben ieder één stem. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. Wanneer het dagelijks bestuur, de voorzitter niet inbegrepen, uit drie leden bestaat heeft, indien de stemmen staken, de voorzitter een doorslaggevende stem.

Als het aantal deelnemende gemeenten toeneemt, dan is een extra zetel in het DB voor de gemeenten op zijn plaats. Voor het al of niet gebruiken van deze mogelijkheid, krijgt het AB de ruimte. Het kan naar bevind van zaken handelen, met een goed oog voor alle belangen die dan aan de orde zijn, inclusief de financiële belangen. Het AB neemt zo'n besluit op basis van $\frac{3}{4}$ meerderheid.

4. Toetreden – artikel 43

Toetreden van een nieuwe deelnemer, vraagt thans unanimitéit onder de deelnemers. Voorgesteld wordt om dit te wijzigen in $\frac{3}{4}$ meerderheid.

Deze wijzigingen moeten voorkomen dat één deelnemer de besluitvorming in theorie kan blokkeren, een zogenaamde patstelling.

5. Aanpassen van de gemeenschappelijke regeling (GR) – artikel 45

De GR kan thans alleen met *unanimitéit* onder de deelnemers worden gewijzigd wanneer het gaat om de bevoegdheden van GBLT en om samenstelling en stemverhoudingen van het AB. Dat blijft zo.

Voor overige GR-wijzigingen geldt thans dat dit kan met een meerderheid van stemmen onder de deelnemers. Dat wordt nu verzwaaard tot een $\frac{3}{4}$ meerderheid. Voor het wijzigen van afspraken over de bijdragen, kosten en verdeelsleutels geldt thans ook *unanimitéit* onder de deelnemers. Ook dit wordt omgezet naar een $\frac{3}{4}$ meerderheid.

Deze wijzigingen moeten voorkomen dat één deelnemer de besluitvorming in theorie kan blokkeren, een zogenaamde patstelling, en ter voorkoming van een eventuele overvleugeling van de waterschappen door de gemeenten die een blok gaan vormen.

6. Evalueren – artikel 48a

De governance van GBLT wordt periodiek geëvalueerd en wanneer naar het oordeel van het AB de verhouding tussen waterschappen en gemeenten uit balans dreigt te raken.

Het AB kan een evaluatie starten voordat de nieuwe balans tussen waterschappen en gemeenten (met het $\frac{3}{4}$ - beginsel) verstoord kan raken, omdat één van beide over $\frac{3}{4}$ van de stemmen komt te beschikken.

FINANCIËN

N.v.t.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Geen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

N.v.t.

COMMUNICATIE

GBLT wordt geïnformeerd over de besluitvorming door het AB van WDODelta.

VERVOLG / UITVOERING

De algemene besturen van de waterschappen en de gemeenteraden worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen bij de wijzigingsvoorstellen. De eindtermijn is gesteld op 30 september 2022.

Begin oktober maken het DB en AB van GBLT de balans op en start de procedure waarin de deelnemende colleges en dagelijkse besturen concreet wordt gevraagd in te stemmen met de wijzigingen nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun gemeenteraden, respectievelijk algemene besturen.

BIJLAGEN

1. Begeleidende brief GBLT
2. Achtergrondnotitie herziening GR GBLT

3. Ontwerp gewijzigde GR GBLT
4. Handvest potentiële deelnemers

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman